

Maatregelen voor levendbarende hagedissen tijdens de uitvoering van dijktraject De Val

Luc Koks & Peter Meininger

memo

In het dijktraject Haven de Val – Zuidhoek is de Levendbarende hagedis aangetroffen op het toekomstig werkgebied van de dijkverbetering. De hagedissen zijn in geringe aantallen aangetroffen bij de Muraltmuren op de kruin van de dijk.

Met het oog op zorgvuldig handelen op de dijk in relatie tot de aanwezigheid van de genoemde soort is door Projectbureau Zeeweringen een traject ingezet waarbij de soort op het dijktraject in de toekomst kan worden gehandhaafd.

De overwegingen voor handhaving van de soort op het dijktraject en de reeds getroffen maatregelen daarvoor zijn beschreven in het document 'Levendbarende hagedis in Haven de Val' (Arcadis, 2009).

In overleg op 16 september 2009 met Dienst Landelijk Gebied in Tilburg is een werkwijze besproken voor de inpassing van de Levendbarende hagedis in de dijkwerkzaamheden in het licht van de meest actuele richtlijnen m.b.t. toepassing van de Flora- en faunawet. Daarbij zijn mitigerende maatregelen benoemd welke deels vooruitlopend op de dijkwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd (zie Verslag PBZ 16092009).

In aanvulling op de bespreking met DLG is door PBZ (Peter Meininger) en WZE (Leo Wisse) op 16 dec 2009 een bezoek gebracht aan de locatie. Tijdens dat locatiebezoek zijn de voorgestelde mitigerende maatregelen kritisch bekeken en op onderdelen aangepast en aangevuld.

Hieronder een overzicht van de overeengekomen mitigerende maatregelen. Uitgangspunt voor de mitigerende maatregelen is dat inmiddels compensatiebiotoop is gerealiseerd, en dat er geen andere werkwijze mogelijk is dan ecologische begeleiding binnen het jaar van uitvoering.

De aanleg van de stapsteen (linksonder op de tekening) is uit de plannen geschrapt omdat deze de hagedissen niet verder zal helpen in de verplaatsing richting compensatiebiotoop.

Rijkswaterstaat Zeeland
Projectbureau Zeeweringen

P/a Waterschap Zeeuwse
Eilanden
Kanaalweg 1
Middelburg
P/a Postadres: Postbus 1000
4330 ZW Middelburg
T (0118) 62 13 70
F (0118) 62 19 93
www.zeeweringen.nl

Contactpersoon
Peter Meininger

Datum
16 december 2009

Bijlage(n)

Kenmerk
PZDB-M-09325

014058 2009 PZDB-M-09325

Maatregelen voor levendbarende hagedissen tij

Afbeelding 4.1

Geadviseerd uiterlijk en verbindingzones tussen de Muraltmuurtjes (rood) en de nieuwe hagedissenbiotoop (groen). In het gele deel zijn een aantal verlagingen aangebracht waar water in kan blijven staan. Het is de bedoeling om het oranje deel permanent te laten verruigen en het blauwe deel tijdelijk te laten verruigen. In het grijze deel kan mogelijk een stapsteen worden aangelegd (Bron foto: Google Maps, 2008).

eeland
eringen

1. Maaien braamstruweel dicht bij de dijk
Aan de noordwestpunt van de muraltmuur is sprake van braamstruweel dat een belemmering kan vormen voor verplaatsing van de hagedissen naar het compensatiebiotoop. Door het maaien van dit braamstruweel kan deze hindernis worden weggenomen. Het maaien van het braamstruweel dient plaats te vinden op aangeven van PBZ (Gijs Kos, Peter Meininger).

Uitvoering: gereed uiterlijk 20 maart 2010
Actiehouder: WZE (Leo Wisse)

2. Begeleiden en vangen van hagedissen
In het streven naar 'zorgvuldig handelen' is de wijze van slopen van de muraltmuren een cruciaal moment. Om de aanwezige dieren maximaal te sparen zullen de werkzaamheden worden begeleid door een ecooloog die maximale inspanning doet om waargenomen dieren te vangen en over te zetten naar het geschikt compensatiebiotoop. Deze ecologische begeleiding wordt uitgevoerd in de eerste weken van uitvoering waarin het slopen van de muraltmuren als eerste werkzaamheid staat gepland. De verwachte periode van uitvoering is de eerste 2 weken in april vanaf 1 april 2010.

De ecologische begeleiding moet worden uitgevoerd door een deskundig ecooloog, onder aansturing en begeleiding van Kees Musters. Om verzekerd te zijn van de vereiste kennis en ervaring op het gebied van verplaatsen van hagedissen, wordt geadviseerd om de deze kennis in te huren. Potentiële organisaties zijn Stichting RAVON (via Kees Musters), Bosgroep Zuid-Nederland (o.a. Denis Frissen).

Afstemming aanpak met Kees Musters: januari 2010. Actiehouder: Gijs Kos, Peter Meininger
Contract inhuur ecooloog: januari – februari 2010; actiehouder: Roy van de Voort

Ecologische begeleiding: eerste helft april 2010
Inhuur ecoloog / toezicht: Gijs Kos (reserve Peter Meininger).

Rijkswaterstaat Zeeland
Projectbureau Zeeweringen

Datum
16 december 2009

3. Aanleg corridor tussen muraltmuren en compensatiebiotoop

Het slopen / lichten van de muurtjes moet met de klok mee gebeuren. De verwachting is dat hagedissen die niet gevangen kunnen worden, voor de werken uit zullen vluchten, in de richting van het compensatiebiotoop. Het overbruggen van de gehele afstand wordt niet als een probleem gezien: ze kunnen zich snel verplaatsen!

Van groot belang is dat er een voor hagedissen makkelijk overbrugbare corridor komt tussen de noordwestpunt van de dijk (waar opgedreven dieren uiteindelijk terechtkomen) en het compensatiebiotoop. Hiertoe dient over een afstand van ca. 50 m, over een breedte van 3 m de graszode te worden verwijderd, zodat kale grond aan de oppervlakte komt. De zode kan aan weerszijde van de corridor worden geplaatst. Het is aan te bevelen in ieder geval aan de noordkant van de corridor een paddenscherp te plaatsen, om te voorkomen dat de dieren richting weg gaan lopen.

Na voltooiing van de dijkwerken, kan de grasmat weer worden gesloten. De aanleg van de corridor kan plaatsvinden door de dijkaannemer of WZE. Aanwijzing en begeleiding van de aanleg van de corridor vindt plaats door PBZ, ingevuld door de Gijs Kos (trajectecoloog) en Peter Meininger.

Aanleg medio maart 2010 (gereed uiterlijk 20 maart 2010)
Actiehouder aanleg corridor: WZE (Leo Wisse) of aannemer
Aansturing WZE of aannemer: PBZ